



מקור המאמר בזהר פרשת ויקהל דף ר ע"ב - רא ע"א
שכר הראוי המכוין בנפילת אפים

מֶלֶךְ דָּא שְׁמַעְנָא בְּרִזִין דְּבוּצִינָא קַדִּישָׁא, וְלֹא
 אֲתִיְהִיב לִי רִשׁוֹ לְגַלְאָה, פֶּר לְכוּ חֲסִידֵי
 עֲלִיוֹנִין. דְּאִי בְּהֵיִא שַׁעְתָּא דְּאִיהִי נִקְטָא נִפְשִׁין
 וְרוּחִין בְּרַעוּ דְּדִבְקוּתָא חֲדָא, אִיהוּ יִשְׁוֵי לְבִיה
 וְרַעוּתִיה לְדָא, וְיְהִיב נִפְשִׁיה בְּדִבְקוּתָא, בְּהֵהוּא
 רַעוּתָא, לְאֶכְלָלָא לָהּ בְּהֵהוּא דְּבִקוּתָא. אִי
 אֲתִקְבַּלַת בְּהֵהִיא שַׁעְתָּא בְּהֵהוּא רַעוּתָא, דְּאִינוּן
 נִפְשִׁין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין דְּאִיהִי נִקְטָא. הֵאִי אִיהוּ
 בַּר נֶשׁ דְּאֲתַצְרִיר בְּצִרְוֹרָא דְּחַיִּי בְּהֵאִי עֲלֵמָא,
 וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי.

וְתוּ דְּבַעֲיָא לְאֲתִכְלָלָא מִכָּל סְטָרִין, מִלְּפָא
 וּמִטְרוּנִיתָא, מִלְּעֵילָא וּמִתַּתָּא, וְלֹאֲתַעֲטָרָא
 בְּנִשְׁמָתִין בְּכָל סְטָרִין. אֲתַעֲטָרַת בְּנִשְׁמָתִין
 מִלְּעֵילָא, וְאֲתַעֲטָרַת בְּנִשְׁמָתִין מִתַּתָּא. וְאִי בַר נֶשׁ
 יְכוּיִן לְבִיה וְרַעוּתִיה לְכָל דָּא, וְיִמְסֹר נִפְשִׁיה
 מִתַּתָּא בְּדִבְקוּתָא בְּרַעוּתָא כְּמָה דְּאֲתַמַּר. כִּדִּין
 קַדְשָׁא בְּרִידָה הוּא קְאָרִי לִיה שְׁלוֹם לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא
 דְּהֵהוּא שְׁלוֹם דְּלְעֵילָא. הֵהוּא דְּבְרִידָה לָהּ
 לְמִטְרוּנִיתָא וְאֶכְלִיל לָהּ וְאֲעֵטֵר לָהּ בְּכָל עֲטָרִין.

כְּמוֹ שְׁאוֹתוֹ הַשְּׁלוֹם שֶׁלְמַעְלָה, לְאוֹתוֹ שֶׁמְכַרֵּךְ אֶת הַגְּבִירָה
 וּמְכַלִּיל אוֹתָהּ וּמְעֵטֵר אוֹתָהּ בְּכָל הָעֲטָרוֹת.

דְּבַר זֶה שְׁמַעְתִּי בְּסוּדוֹת שֶׁל
 הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא נִתְּנָה
 לִי רִשׁוֹת לְגַלוֹת, פָּרַט לָכֶם
 חֲסִידִים עֲלִיוֹנִים. שְׂאֵם
 בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהִיא לוֹקַחַת
 נִפְשׁוֹת וְרוּחוֹת בְּרִצּוֹן שֶׁל
 דִּבְקוּתַת אַחַת, הוּא יְשִׁים לְבוֹ
 וּרְצוֹנוֹ לָזֶה, וְנוֹתֵן נִפְשׁוֹ
 בְּדִבְקוּתַת בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן
 לְהַכְלִילָהּ בְּאוֹתָהּ הַדִּבְקוּתַת.
 אִם מִתְקַבַּלַת בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
 בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן שֶׁל אוֹתוֹן
 נִפְשׁוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת שֶׁהִיא
 לוֹקַחַת, זֶהוּ אָדָם שֶׁנִּצְרָר
 בְּצִרְוֹר הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד, שֶׁצְרִיךְ לְהַכְלִיל מִכָּל
 הַצְּדָדִים, הַמְּלֶךְ וְהַגְּבִירָה,
 מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה,
 וְלְהַתְּעַטֵּר בְּנִשְׁמוֹת בְּכָל
 הַצְּדָדִים. מִתַּעֲטָרַת בְּנִשְׁמוֹת
 מִלְּמַעְלָה, וּמִתַּעֲטָרַת
 בְּנִשְׁמוֹת מִלְּמַטָּה. וְאִם אָדָם
 יְכוּן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְכָל זֶה
 וְיִמְסֹר נִפְשׁוֹ מִלְּמַטָּה
 בְּדִבְקוּתַת וּבְרִצּוֹן כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא קוֹרָא לוֹ שְׁלוֹם לְמַטָּה,
 וּמְכַלִּיל אוֹתָהּ וּמְעֵטֵר אוֹתָהּ בְּכָל הָעֲטָרוֹת.

אָף כֹּה, לְאִישׁ הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לוֹ שְׁלוֹם
לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹפְטִים ו')
וַיִּקְרָא לוֹ ה' שְׁלוֹם. וְכָל יָמָיו
כֹּךְ קוֹרְאִים לוֹ לְמַעַלְהָ -
שְׁלוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהַכִּלִּיל וְעֵטֶר
אֶת הַגְּבִירָה לְמִטָּה כְּמוֹ
שְׁאוֹתוֹ שְׁלוֹם לְמַעַלְהָ.

וְכֹאשֶׁר אוֹתוֹ הָאָדָם מְסַתֵּלֵק
מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, נִשְׁמָתוֹ
עוֹלָה וּבּוֹקֶעֶת אֶת כָּל אוֹתָם
הַרְקִיעִים וְאֵין מוֹחָה בִּידָה.
וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לָהּ
וְאוֹמֵר, (ישעיה נז) יְבוֹא שְׁלוֹם.
וְהַשְּׂכִינָה אוֹמְרָת, יְנוּחוּ עַל
מִשְׁכְּבוֹתָם וְגו'. וַיִּפְתְּחוּ לָהּ
שֶׁלֶשָׁה עֶשֶׂר נְהַרּוֹת
אֶפְרָסִמוֹן טְהוֹר, וְלֹא יִהְיֶה
מִי שִׁימְחָה בִּידָה. וְעַל כֵּן,
אֲשֶׁרֵי מִי שִׁישִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ
לָזֶה, וְעַל זֶה כָּתוּב, כָּל גְּדִיב
לְבוֹ יְבִיֵאֶה אֶת תְּרוּמַת ה'
לְמִלֶּךָ הָעֲלִיוֹן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּתְבָּאֵר.

הַרִים רַבֵּי אָבָא אֶת קוּלוֹ
וְאָמַר, אוֹי, רַבֵּי שְׁמַעוֹן,
אֲתָה בְּחַיִּים, וְאֲנִי בּוֹכָה
עָלֶיךָ. לֹא עָלֶיךָ אֲנִי בּוֹכָה,
אֲלָא אֲנִי בּוֹכָה עַל הַחֲבֵרִים וּבּוֹכָה עַל הָעוֹלָם. רַבֵּי שְׁמַעוֹן הוּא כְּמוֹ מְנוּרָה שֶׁל נֵר שְׂדוּלֵק
לְמַעַלְהָ וְדוּלֵק לְמִטָּה, וּבְאוֹר שְׂדוּלֵק לְמִטָּה מְאִירִים לְכָל הָעוֹלָם. (מַאִיר לְמַעַלְהָ) אוֹי לְעוֹלָם

אוֹף הָכִי, הֵאֵי בַר נָשׁ קְדוֹשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִי לִיהִ
שְׁלוֹם לְתַתָּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שׁוֹפְטִים ו') וַיִּקְרָא
לוֹ יי' שְׁלוֹם. וְכָל יוֹמוֹי הָכִי קְרָאן לִיהִ לְעֵילָא,
שְׁלוֹם. בְּגִין דְאַכְלִיל וְאַעֲטַר לְמִטְרוֹנִיתָא לְתַתָּא,
כְּגוֹנָא דְהָהוּא שְׁלוֹם לְעֵילָא.

וְכַד אֶסְתַּלַּק הָהוּא בַר נָשׁ מֵהָאֵי עֲלָמָא, נִשְׁמָתִיה
סִלְקָא וּבְקַעָא בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין, וְלִית מָאן
דִּימְחֵי בִידָה. וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִי לָהּ וְאָמַר
(ישעיה נז) יְבוֹא שְׁלוֹם. וְשְׂכִינָתָא אָמְרָה, יְנוּחוּ עַל
מִשְׁכְּבוֹתָם וְגו'. וַיִּפְתְּחוּ לָהּ (דף ר"א ע"א) תְּלִיסַר טוּרֵי
דְאַפְרָסִמוֹנָא דְכָיָא, וְלֹא יִהְיֶה מָאן דִּימְחֵי בִידָה.
וְעַל דָּא, זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דִּישִׁוּי לְבִיהִ וְרַעוּתִיהִ
לְדָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, כָּל גְּדִיב לְבוֹ יְבִיֵאֶה אֶת
תְּרוּמַת יי' לְגַבֵּי מַלְכָּא עֲלָאָה, כְּמָה דְאַתְמַר.

אָרִים רַבֵּי אָבָא קָלִיָה, וְאָמַר, ווִי רַבֵּי שְׁמַעוֹן, אַנְתְּ
בְּחַיִּין, וְאַנָּא בְּכִינָא עֲלֶיךָ. לֹא עֲלֶיךָ בְּכִינָא,
אַלָּא בְּכִינָא עַל חֲבַרְיָא, וּבְכִינָא עַל עֲלָמָא. רַבֵּי
שְׁמַעוֹן כְּבוֹצִינָא דְשַׁרְגָּא, דְאַדְלִיק לְעֵילָא וְאַדְלִיק
לְתַתָּא. וּבְנִהוּרָא דְאַדְלִיק לְתַתָּא, נְהִירִין כָּל בְּנֵי
עֲלָמָא, (נ"א נְהִיר לְעֵילָא) ווִי לְעֲלָמָא, כַּד יִסְתַּלַּק נְהוּרָא

אֲלָא אֲנִי בּוֹכָה עַל הַחֲבֵרִים וּבּוֹכָה עַל הָעוֹלָם. רַבֵּי שְׁמַעוֹן הוּא כְּמוֹ מְנוּרָה שֶׁל נֵר שְׂדוּלֵק
לְמַעַלְהָ וְדוּלֵק לְמִטָּה, וּבְאוֹר שְׂדוּלֵק לְמִטָּה מְאִירִים לְכָל הָעוֹלָם. (מַאִיר לְמַעַלְהָ) אוֹי לְעוֹלָם

דְּלַתְתָּא בְּנֵהוֹרָא דְלֵעִילָא. מָאן יְנַהִיר נְהוֹרָא
 דְּאוֹרֵייתָא לְעֵלְמָא. קָם רַבִּי אַבָּא וְנַשִּׁיק לְרַבִּי
 חֵיִיא. אָמַר לִיה מְלִין אֵלִין הוּוּ תַחַת יְדֵךְ, וְעַל דָּא
 קְדָשָׁא בְרִידָא הוּוּ שְׁדַרְנִי עַד הַבָּא, לְאַתְחַבְרָא
 עִמְכוּן זַכָּאָה חוּלְקֵי.

כְּשֵׁי־סִתְּלַק הָאוֹר הַזֶּה שְׁלֵמָטָה
 לְאוֹר שְׁלֵמָעֵלָה, מִי יֵאִיר לָנוּ
 אֶת אוֹר הַתּוֹרָה לְעוֹלָם? קָם
 רַבִּי אַבָּא וְנַשִּׁק אֶת רַבִּי
 חֵיִיא. אָמַר לוֹ, הַדְּבָרִים
 הֵלְלוּ הָיוּ תַחַת יְדֵךְ, וְעַל כֵּן
 הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלַחְנִי
 עַד לְכָאן לְהִתְחַבֵּר עִמְכֶם. אֲשֶׁרֵי חֵלְקֵי.

ספר אור הזהר (עמוד 185)

(ב) למוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לעגן התפלה

מצדה יזכה העוסק בה לחיי העולם הבא אפלו שישגה בה, וראוי שלא יתירשל ממנה (אף על פי שיבואו עליו תוכחת מוסר כי מה תחלתנו בעולם הזה אלא לקנות חיי העולם הבא). ותועלתיה ידועה, כי מלבד היות האדם מצדה יודע את קונו ויודע סתרי תורה וטעמי המצוות המתקנים מדבש ונפת צופים, אשר מצדם היא משיבת נפש, כי הנפש מזדככת בהם ומתבודדת עם קונו, גם כן ימשך ממנה עשיית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, והיא המלהבת אותו לעשות בשלמות, ועל זה אמר החכם: מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. ועוד יגיע לנו ממנה תועלת נמרץ בעגן התפלה. (של"ה הקדוש מאמר ראשון)

(ג) ספר הזהר הוא מגן לישראל כתבת נח

האי חבורא איהו בגוונא דתבת נח (תקוני ז'הר חדש דף ע"ב עמוד ד'), פרוש, כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא כמו תבת נח, שבה היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותם המינים והמשפחות כלם אלא על ידי בניסתם להתבה, כן הוא ממש, כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כלם והחשבת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממות, ולזה לקיומם שלא ישלט הגלות בהם היה להם סוד החבור הזה בעגן תבת נח ממש, לתקן מחץ מפת הגלות ומי מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהיה אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יכנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקיים. וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאכנו בשאיבת האבן השואבה את הברזל, ויכנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו. ואפלו אם יהיה רשע, אין חשש אם יכנס, מפני שאין בניסתו בניסה, אלא יהיה לו אחת מהשמים, או יחזרנו בתשובה ויהיה צדיק ויכנס בו, או ידחנו דחיה גמורה ויפרש עצמו, בעגן תבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן החיה והבהמה.

(אור יקר, שער א' סימן ה')

(ד) למוד הזהר מתקן עולמות העליונים – למוד התקונים מתקן עולם העשיה

כתבו המפרשים וזה לשוננו: דהלומד בזהר הקדוש מתקן עולמות העליונים, והלומד בתקונים מברית הקלפות ומתקן עולם העשיה. ומזה הטעם יסד רבי שמעון בן יוחאי הזהר הקדוש בחשבון גדול וספר התקונים בחשבון קטן. וזה שכתוב: ועש אלקים את שני המארת הגדלים, רמז לספר הזהר הקדוש וספר התקונים, טובים השנים וכו', אך החלוק בין זה לזה, זה בחשבון גדול וזה בחשבון קטן. לכן אמר המאור הגדול, הוא הזהר הקדוש, לממשלת היום וכו', ואת המאור הקטן, רמז לספר התקונים שבא בחשבון קטן, לממשלת הלילה, רמז לעולם העשיה. הרי שלמוד בהם הוא דבר גדול לתקן עולמות בשמים ובארץ.

על כן ראוי ללמוד בזהר הקדוש ובספר תקונים, אשר הם מלאים זיו ומפיקים נגה בסתרי תורה, גם דלא ידע מה קאמר. ועל ידי למוד הנסתר בורא שמים חדשים, ועל ידי למוד הפשט בורא ארצות חדשות, כמו שנאמר כי כאשר השמים החדשים וכו'. ובה רמזו רבותינו זכרונם לברכה ושמם בז"ת תבן, נוטריקון ז'הר ר'עיא מהימנא תקונים.

(ספר חסד ואמת לחיים חורי זכרוננו לברכה – וען עוד בפנים הספר, מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בנהר)